

Posudek bakalářské práce *Pomocná slovesa v současné italštině a němčině*, kterou předložila AGÁTA EBROVÁ, Ústav románských studií FF UK v Praze, ak. r. 2018/2019.

Agáta Ebrová se ve své bakalářské práci zabývá selekcí pomocného slovesa v nezvyklé, ale o to zajímavější komparativní perspektivě: srovnává užití pomocných sloves v současné italštině a němčině. Oba jazyky disponují dvěma auxiliáry, jejich selekce je vázána na více či méně dobře vymezené skupiny sloves (tranzitivní versus intransitivní atd.) a v obou jazycích také nacházíme případy, kdy existuje určité kolísání. Právě toto kolísání pak Agáta Ebrová popisuje pro vybraná slovesa (zejména atmosférická v italštině, slovesa pohybu v němčině) na základě korpusových dat. Tomuto praktickému cíli, který tak byl beze zbytku naplněn, předchází i vynikající teoretický popis, v němž diplomantka shrnuje základní selekční charakteristiky pro oba jazyky.

Bakalářská práce je přehledně členěna na pět hlavních kapitol. V první je pojednáno o pomocném slovesu obecně, v širší typologické perspektivě. Druhá kapitola nabízí přehled užití pomocných sloves v italštině; zde se Agáta Ebrová nechrání jen tradičních gramatických pouček, ale opírá se též o některé novější výzkumy (pracuje zde i s vlivnou koncepcí *Auxiliary Selection Hierarchy*). Třetí kapitola se analogicky zabývá situací v němčině a ve čtvrté kapitole diplomantka nabízí stručné, ale zcela dostačující srovnání obou jazyků. Pátá kapitola přináší již zmíněné korpusové zkoumání vybraných sloves (*piovere/nevicare* a zajímavé příklady týkající se kombinace s modálními slovesy; pro němčinu pak *swimmen* a *segeln*).

Bakalářské práci Agáty Ebrové rozhodně nelze nic zásadního vytknout: je sepsána kultivovaným jazykem a respektuje všechny formální požadavky. Diplomantka dokáže velice dobře shrnout základní charakteristiky vybraného jevu a v některých případech se též nebojí přijít s vlastní interpretací (to je případ modálního slovesa *volere*, které se podle jejích zjištění chová jinak než zbývající modální slovesa).

Měl bych opravdu jen pár zanedbatelných připomínek.

1) Na s. 16 jsou uvedeny dva příklady (6) a (7), ale v textu nad nimi se k nim chybně odkazuje jako (5) a (6).

2) Na s. 19 by v textu atributivního užití asi mělo být negramatické *Marco viaggiato molto*.

3) Nejsem si jist, zda je termín „dělivé *ne*“ běžný, byť nezní zcela špatně.

4) Na s. 53 by otázka inakuzativity v němčině stála za širší diskusí.

5) Stále na s. 53 čteme, že pro zjištění tendencí nám může stačit i menší zdroj. Dále však autorka po nízkém počtu výskytů neváhá sáhnout k většímu korpusu, aby byly tyto tendence prokazatelnější.

6) Na s. 58 je koláčový graf 10% na 90% založený na počtu 10 výskytů - při tak malé a v podstatě snadno nahlédnutelné frekvenci se mi grafické znázornění zdá zbytečné; diplomantka také pak tento nízký počet ihned doplňuje daty z rozsáhlejšího korpusu.

7) Jak už jsem zmiňoval, zaujalo mě vysvětlení odlišné situace modálního slovesa *volere*, to určitě dává dobrý smysl. A možná jen lituju, že se autorka do směrlých interpretací nepouští i v případě jiných jevů. Je mi jasné, že to je složitá otázka, ale zajímalo by mě, zda lze nějak vysvětlit tak zásadní rozdíl v selekci auxiliárů u reflexiv. A k tomu ještě doplňující dotaz (ne-germanisty) k *sich schwimmen* na s. 64-65: má němčina cosi jako dativ prospěchový (či *antipasivum*) jako it. *mi sono mangiato un panino*?

Jak je z výše uvedeného zřejmé, považuji bakalářskou práci Agáty Ebrové za zcela zdařilou k obhajobě ji vřele doporučuji a hodnotím ji jako *výbornou*.

V Praze dne 20. května 2019

doc. Mgr. Pavel Štichauer, Ph.D.
oponent bakalářské práce